

PRAVILNIK O TEHNIČKIM ZAHTEVIMA I DRUGIM POSEBNIM KRITERIJUMIMA ZA POJEDINE VRSTE OTPADA KOJI PRESTAJU DA BUDU OTPAD

(“Sl. glasnik RS”, br. 78/2019)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se tehnički zahtevi za pojedine vrste otpada koje, u skladu sa smernicama Evropske unije, prestaju da budu otpad (papir, staklo, guma, tekstil, agregat i metal) i drugi posebni kriterijumi za određivanje prestanka statusa otpada.

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) *otpadno gvožđe i čelik* jeste otpadni metal koji se uglavnom sastoji od gvožđa i čelika;
- 2) *otpadni aluminijum* jeste otpadni metal koji se uglavnom sastoji od aluminijuma i aluminijumskih legura;
- 3) *otpadni bakar* jeste otpadni metal koji se sastoji uglavnom od bakra i legura bakra;
- 4) *stakleni krš* jeste krš koji nastaje u postupku reciklaže otpadnog stakla;
- 5) *držalac otpada* jeste pravno ili fizičko lice koje poseduje otpadni metal i/ili stakleni krš;
- 6) *proizvođač* jeste držalac koji po prvi put prenosi otpadni metal na drugog držaoca, kao otpadni metal i/ili stakleni krš koji je prestao da bude otpad;
- 7) *uvoznik* jeste bilo koje pravno ili fizičko lice sa stalnim boravištem ili sedištem u Republici Srbiji, koje otpadni metal i/ili stakleni krš koji je prestao da bude otpad unosi u carinsko područje Republike Srbije;
- 8) *kvalifikovano lice (osoblje)* jeste lice koje je na osnovu iskustva ili obuke kvalifikovano za praćenje i ocenjivanje svojstava otpadnog metala i/ili staklenog krša;
- 9) *vizuelni pregled* jeste pregled otpadnog metala koji obuhvata celu pošiljku ili delove pošiljke i kod kojeg se koriste ljudska čula ili bilo kakva nespecijalizovana oprema;

10) *pošiljka* jeste šarža, odnosno određena količina otpadnog metala i/ili staklenog krša koja je namenjena za isporuku od proizvođača nekom drugom držaocu i može biti sadržana u jednoj ili više transportnih jedinica, kao što su kontejneri.

Član 3

Otpadno gvožđe i čelik prestaje da bude otpad ako su, nakon prenosa sa proizvođača na drugog držaoca, ispunjeni sledeći tehnički zahtevi i kriterijumi:

- 1) otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja ispunjava kriterijume iz odeljka 2. Priloga 1 – Tehnički zahtevi i kriterijumi za otpadno gvožđe i čelik, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo;
- 2) otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja obrađen je u skladu sa kriterijumima iz odeljka 3. Priloga 1 ovog pravilnika;
- 3) otpadno gvožđe i čelik koji nastane u postupku ponovnog iskorišćenja ispunjava kriterijume iz odeljka 1. Priloga 1 ovog pravilnika;
- 4) proizvođač primenjuje sistem menadžmenta kvalitetom iz Priloga 1 ovog pravilnika.

Član 4

Otpadni alumunijum, uključujući otpadne aluminijumske legure, prestaje da bude otpad ako su, nakon prenosa sa proizvođača na drugog držaoca, ispunjeni sledeći tehnički zahtevi i kriterijumi:

- 1) otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja ispunjava kriterijume iz odeljka 2. Priloga 2 – Tehnički zahtevi i kriterijumi za otpadni alumunijum, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo;
- 2) otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja obrađen je u skladu sa kriterijumima iz odeljka 3. Priloga 2 ovog pravilnika;
- 3) otpadni alumunijum koji nastane u postupku ponovnog iskorišćenja ispunjava kriterijume iz odeljka 1. Priloga 2 ovog pravilnika;
- 4) proizvođač primenjuje sistem menadžmenta kvalitetom iz Priloga 2 ovog pravilnika.

Član 5

Otpadni bakar, uključujući otpadne legure bakra, prestaje da bude otpad ako su, nakon prenosa sa proizvođača na drugog držaoca, ispunjeni sledeći tehnički zahtevi i kriterijumi:

- 1) otpadni bakar koji nastane u postupku ponovnog iskorišćenja ispunjava kriterijume iz odeljka 1. Priloga 3 – Tehnički zahtevi i kriterijumi za otpadni bakar, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo;
- 2) otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja obrađen je u skladu je sa kriterijumima iz odeljka 2. Priloga 3 ovog pravilnika;
- 3) otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja ispunjava kriterijume iz odeljka 3. Priloga 3 ovog pravilnika;
- 4) proizvođač primenjuje sistem menadžmenta kvalitetom iz Priloga 3 ovog pravilnika.

Član 6

Stakleni krš prestaje da bude otpad ako su, nakon prenosa sa proizvođača na drugog držaoca, ispunjeni sledeći tehnički zahtevi i kriterijumi:

- 1) stakleni krš koji nastane u postupku ponovnog iskorišćenja ispunjava kriterijume iz odeljka 1. Priloga 4 – Tehnički zahtevi i kriterijumi za stakleni krš, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo;
- 2) otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja ispunjava kriterije iz odeljka 2. Priloga 4 ovog pravilnika;
- 3) otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja tretiran je u skladu sa kriterijumima iz odeljka 1. Priloga 4 ovog pravilnika;
- 4) proizvođač primenjuje sistem menadžmenta kvalitetom iz Priloga 4 ovog pravilnika;
- 5) stakleni krš je namenjen proizvodnji staklenih materijala ili predmeta procesima topljenja.

Član 7

Proizvođač primenjuje sistem menadžmenta kvalitetom koji je pogodan za dokazivanje usaglašenosti sa tehničkim zahtevima i kriterijumima za otpadno gvožđe i čelik, aluminijum, bakar i stakleni krš (npr. SRPS ISO 9001:2015, Sistem menadžmenta kvalitetom – Zahtevi).

Usaglašenost sa tehničkim zahtevima i kriterijumima dokazuje se izjavom o usaglašenosti proizvoda.

Član 8

Sistem menadžmenta kvalitetom u postupanju sa otpadnim gvožđem, čelikom i aluminijumom obuhvata skup dokumentovanih postupaka koji se odnose na:

- 1) kontrolu kod preuzimanja otpada koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja u skladu sa odeljkom 2. Priloga 1 i 2 ovog pravilnika;
- 2) praćenje tehnika i procesa tretmana opisanih u odeljku 3.3. Priloga 1 i 2 ovog pravilnika;
- 3) praćenje kvaliteta otpadnog metala koji nastaje u postupku ponovnog iskorišćenja u skladu sa odeljkom 1. Priloga 1 i 2 ovog pravilnika (uključujući uzorkovanje i analizu);
- 4) efikasnost praćenja radioaktivnosti u skladu sa odeljkom 1.5. Priloga 1 i 2 ovog pravilnika;
- 5) povratne informacije od kupaca o ispunjavanju zahteva u pogledu kvaliteta otpadnog metala;
- 6) vođenje evidencije o rezultatima praćenja koje se sprovodi u skladu sa tač. 1)-5) ovog stava;
- 7) proveru i unapređenje sistema menadžmenta kvalitetom;
- 8) obuku osoblja.

U okviru sistema menadžmenta kvalitetom propisani su i posebni zahtevi u pogledu praćenja koji su za svaki kriterijum navedeni u Prilozima 1 i 2 ovog pravilnika.

Provera sistema menadžmenta kvaliteta vrši se svake tri godine.

Član 9

Sistem menadžmenta kvalitetom u postupanju sa otpadnim bakrom uključuje niz dokumentovanih postupaka koji se odnose na:

- 1) praćenje kvaliteta otpadnog bakra koji nastaje u postupku ponovnog iskorišćenja u skladu sa odeljkom 1. Priloga 3 ovog pravilnika (uključujući uzorkovanje i analizu);
- 2) efikasnost praćenja radioaktivnosti u skladu sa odeljkom 1.5. Priloga 1 ovog pravilnika;
- 3) kontrolu kod preuzimanja otpada koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja u skladu sa odeljkom 2. Priloga 3 ovog pravilnika;
- 4) praćenje tehnika i procesa tretmana opisanih u odeljku 3.3. Priloga 3 ovog pravilnika;
- 5) povratne informacije od kupaca o ispunjavanju zahteva u pogledu kvaliteta otpadnog bakra;
- 6) vođenje evidencije o rezultatima praćenja iz tač. 1)-5) ovog stava;
- 7) proveru i unapređenje sistema menadžmenta kvalitetom;
- 8) obuku osoblja.

U okviru sistema menadžmenta kvalitetom propisani su i posebni zahtevi u pogledu praćenja koji su za svaki kriterijum navedeni u Prilogu 1 ovog pravilnika.

Provera sistema menadžmenta kvaliteta vrši se svake tri godine.

Član 10

Sistem menadžmenta kvalitetom u postupanju sa staklenim kršom uključuje niz dokumentovanih postupaka koji se odnose na:

- 1) praćenje kvaliteta staklenog krša koji nastaje u postupku ponovnog iskorišćenja u skladu sa odeljkom 1. Priloga 4 ovog pravilnika (uključujući uzorkovanje i analizu);
- 2) kontrolu kod preuzimanja staklenog krša koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja u skladu sa odeljkom 2. Priloga 4 ovog pravilnika;
- 3) praćenje tehnika i procesa tretmana opisanih u odeljku 3. Priloga 4 ovog pravilnika;
- 4) povratne informacije od kupaca o ispunjavanju zahteva u pogledu kvaliteta staklenog krša;
- 5) vođenje evidencije o rezultatima praćenja iz tač. 1)-3) ovog stava;
- 6) proveru i unapređenje sistema menadžmenta kvalitetom;
- 7) obuku osoblja.

U okviru sistema menadžmenta kvalitetom propisani su i posebni zahtevi u pogledu praćenja koji su za svaki kriterijum navedeni u Prilogu 1 ovog pravilnika.

Provera sistema menadžmenta kvaliteta vrši se svake tri godine.

Član 11

Proizvođač ili uvoznik za svaku pošiljku otpadnog metala daje izjavu o usaglašenosti datu u Prilogu 5 – Izjava o usaglašenosti sa tehničkim zahtevima i kriterijumima za otpadni metal (gvožđe, čelik, alumunijum i bakar), koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Proizvođač ili uvoznik za svaku pošiljku staklenog krša daje izjavu o usaglašenosti datu u Prilogu 6 – Izjava o usaglašenosti sa tehničkim zahtevima i kriterijumima za stakleni krš, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2020. godine.

Prilog 1

TEHNIČKI ZAHTEVI I KRITERIJUMI ZA OTPADNO GVOŽĐE I ČELIK

Tehnički zahtevi i kriterijumi	Zahtevi za sopstveno praćenje
1. Kvalitet otpadnog gvožđa i čelika koji nastaje u postupku ponovnog iskorišćenja	
1.1. Otpad se ocenjuje prema specifikaciji kupca, industrijskoj specifikaciji ili prema standardu za direktnu upotrebu u proizvodnji metala ili metalnih predmeta u čeličanama ili livnicima.	Kvalifikovano lice ocenjuje svaku pošiljku.
1.2. Ukupni maseni udeo stranih materijala (nečistoća) iznosi $\leq 2\%$ Strani materijali su: 1. obojeni metali (osim legirnih elemenata u osnovi od bilo kojeg neobojenog metala) i nemetalni materijali kao što su zemlja, prašina, izolacijski materijali i staklo; 2. zapaljivi nemetalni materijali kao što su guma, plastika, tkanine, drvo i druge hemijske ili organske supstance; 3. veći komadi (veličine cigle) koji ne sprovode električnu struju, kao što su automobilske gume, cevi ispunjene cementom, drvo ili beton; 4. ostaci koji nastaju u postupcima topljenja čelika, zagrevanja, površinske obrade	Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled svake pošiljke. U odgovarajućim vremenskim razmacima (najmanje svakih šest meseci) reprezentativni uzorci stranih materijala analiziraju se vaganjem nakon što se tokom pažljivog vizualnog pregleda magnetom ili ručno (prema potrebi) izdvoje gvozdene i čelične čestice i predmeti. Odgovarajuća učestalost praćenja uzorkovanjem utvrđuje se uzimajući u obzir sledeće činioce: 1. očekivani obrazac promenljivosti (na primer, na osnovu prethodnih

(uključujući kaljenje), zavarivanja i rezanja plamenom, kao što su šljaka, valjaonički pepeo, prašina iz vrećastih filtera, brusna prašina, mulj.	rezultata); 2. inherentni rizik od promjenjivosti kvaliteta otpada koji se koristi kao ulazna sirovina u postupku ponovnog iskorišćenja i bilo kakve dalje prerade; 3. inherentna preciznost metode praćenja; 4. blizina rezultata gornjoj granici za sadržaj stranih materijala, koja iznosi 2% masenog udela. Postupak utvrđivanja učestalosti praćenja treba dokumentovati kao deo sistema menadžmenta kvalitetom i mora biti dostupan za proveru.
1.3. Otpad ne sadrži prekomerne količine oksida gvožđa ni u kom obliku, osim tipičnih količina koje proizilaze iz spoljnog skladištenja pripremljenog otpada u normalnim atmosferskim uslovima.	Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled na prisutnost oksida.
1.4. Na otpadu nema vidljivih ulja, uljnih emulzija, sredstava za podmazivanje ili masti, osim zanemarivih količina koje neće uzrokovati kapanje.	Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled svake pošiljke, obraćajući posebnu pažnju na one delove kod kojih postoji najveća verovatnoća da će ulje kapati.
1.5. Radioaktivnost: u skladu sa nacionalnim ili međunarodnim propisima o postupcima praćenja i obaveštavanja u vezi sa radioaktivnim otpadnim metalom, obaveštavanje nije potrebno. Ovaj zahtev ne dovodi u pitanje osnovne	Kvalifikovano lice prati radioaktivnost svake pošiljke. Uz svaku pošiljku otpada prilaže se sertifikat utvrđen u skladu sa nacionalnim ili međunarodnim propisima o postupcima praćenja i

standarde za zaštitu zdravlja radnika i šire javnosti, u skladu sa propisima o zaštiti radnika i javnosti od opasnosti koja proizilazi usled jonizujućeg zračenja.

obaveštavanje za radioaktivni otpadni metal. Sertifikat se može priložiti uz ostalu dokumentaciju koja prati pošiljku.

1.6. Otpad ispunjava uslove u pogledu graničnih vrednosti koncentracije utvrđenih u navedenom propisu i ne prelazi granične vrednosti koncentracije utvrđene propisom kojim se uređuju dugotrajne organske zagađujuće materije. Svojstva pojedinačnih elemenata sadržanih u gvozdanim i čeličnim legurama nisu relevantna za ovaj zahtev.

Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled svake pošiljke. Kad se kod vizuelnog pregleda pojavi sumnja na moguća opasna svojstva, prema potrebi se preduzimaju odgovarajuće dodatne mere praćenja kao što su uzorkovanje i ispitivanje.

Lice je kroz obuku upoznato sa opasnim svojstvima koja mogu biti povezana sa gvozdanim i čeličnim otpadom te sa komponentama i sastavom koje omogućuju prepoznavanje opasnih svojstava. Postupak za prepoznavanje opasnih materija dokumentuje se u okviru sistema menadžmenta kvalitetom.

1.7. Otpad ne sadrži posude pod pritiskom, zatvorene ili nedovoljno otvorene posude, koje bi mogle izazvati eksploziju u peći za termički tretman metala.

Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled svake pošiljke.

2. Otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja

2.1. Kao ulazna sirovina može se koristiti samo otpad koji sadrži ponovno iskorišćeno gvožđe i čelik.

2.2. Opasan otpad ne koristi se kao ulazna sirovina osim u slučajevima kad se pruži

Kvalifikovano lice osposobljeno za prepoznavanje otpada koji ne ispunjava kriterijume navedene u ovom odeljku vrši kontrolu prihvatljivosti ukupno primljenog

dokaz da su primenjeni postupci i tehnike za uklanjanje opasnih svojstava navedeni u odeljku 3. ovog priloga.

2.3. Sledeći otpad se ne koristi kao ulazna sirovina:

(a) piljevina i strugotine koje sadrže tečnosti kao što su ulja ili uljne emulzije;

(b) bačve i posude, osim opreme iz otpadnih vozila, koje sadrže ili su sadržavale ulja ili boje.

otpada (vizuelnim pregledom) i prateće dokumentacije.

3. Tehnike i procesi tretmana

3.1. Otpadno gvožđe i čelik izdvojen je na izvoru ili tokom prikupljanja i držan odvojeno, ili je otpad koji se koristi kao ulazna sirovina tretiran kako bi se gvozdeni i čelični otpad odvojio od nemetalnih komponenti i komponenti od obojenih metala.

3.2. Svi postupci mehaničke obrade (kao što su rezanje, sečenje, drobljenje ili granuliranje, razvrstavanje, odvajanje, pranje, uklanjanje zagađujućih supstanci) potrebni za pripremu otpadnog metala za direktno stavljanje u konačnu upotrebu u čeličanama i livnicama su završeni.

3.3. Za otpad koji sadrži opasne komponente važe sledeći posebni zahtevi:

(a) ulazne sirovine koje potiču iz otpadne električne i elektronske opreme ili otpadnih vozila podvrgnuti su svim postupcima tretmana u skladu sa zahtevima utvrđenim propisima o upravljanju električnim i elektronskim otpadom i otpadnim vozilima;

(b) za izdvajanje hlorofluorouglovodonika

otpadne opreme primenjen je postupak koji je odobrio nadležni organ;

(c) kablovi su oguljeni i naseckani. Ako kablovi imaju organske prevlake (plastika), te su prevlake odstranjene uz primenu najboljih dostupnih tehnika;

(d) bačve i posude su ispražnjene i oprane; i

(e) opasne materije u otpadu koje nisu navedene u tački (a) efikasno su uklonjene u postupku koji je odobrio nadležni organ.

Prilog 2

TEHNIČKI ZAHTEVI I KRITERIJUMI ZA OTPADNI ALUMUNIJUM

Tehnički zahtevi i kriterijumi	Zahtevi za sopstveno praćenje
1. Kvalitet otpadnog aluminijuma	
1.1. Otpad se ocenjuje prema specifikaciji kupca, industrijskoj specifikaciji ili prema standardu za direktnu upotrebu u proizvodnji metala ili metalnih predmeta rafinacijom ili ponovnim topljenjem	Kvalifikovano lice ocenjuje svaku pošiljku.
1.2. Ukupni maseni udeo stranih materijala iznosi $\leq 5\%$ ili je iskoristivi udeo metala $\geq 90\%$; Strani materijali su: 1. metali osim aluminijuma i aluminijumskih legura; 2. nemetalni materijali kao što su zemlja, prašina, izolacijski materijali i staklo;	Proizvođač otpadnog aluminijuma proverava njegovu usklađenost praćenjem količine stranih materijala ili utvrđivanjem udela iskoristivog metala. Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled svake pošiljke. U odgovarajućim vremenskim

3. zapaljivi nemetalni materijali kao što su guma, plastika, tkanine, drvo i druge hemijske ili organske supstance;

4. veći komadi (veličine cigle) koji ne sprovode električnu struju, kao što su automobilske gume, cevi ispunjene cementom, drvo ili beton; ili

5. ostaci koji nastaju kod postupaka topljenja aluminijuma i aluminijumskih legura, zagrevanja, površinske obrade (uključujući kaljenje), brušenja, testiranja, zavarivanja i rezanja plamenom, kao što su šljaka, troska, pena, prašina iz vrećastih filtera, brusna prašina, mulj.

razmacima (najmanje svakih šest meseci) reprezentativni uzorci svih vrsta otpadnog aluminijuma analiziraju se radi utvrđivanja ukupne količine stranih materijala, odnosno udela iskoristivog metala.

Reprezentativni uzorci dobijaju se u skladu sa postupkom uzorkovanja sadržanim u standardu SRPS EN 13920 – Aluminijum i aluminijumske legure – otpad – deo 1: Opšti zahtevi, uzorkovanje i ispitivanje; CEN 2002.

Ukupan udeo stranih materijala meri se po težini nakon odvajanja aluminijumskih metalnih čestica i predmeta iz čestica, te predmeta koji se sastoje od stranih materijala ručnim sortiranjem ili drugim sredstvima za odvajanje (poput magneta ili služeći se gustom kao osnovom).

Ukupna količina iskoristivog metala meri se u skladu sa sledećim postupkom:

1. određivanje mase (m_1) nakon uklanjanja i utvrđivanja količine vlage (u skladu sa tačkom 7.1. standarda SRPS EN 13920-1:2002);
2. uklanjanje i utvrđivanje količine slobodnog gvožđa (u skladu sa tačkom 7.2. standarda SRPS EN 13920-1:2002);
3. utvrđivanje mase metala nakon topljenja i stvrdnjavanja (m_2) nakon

	postupka određivanja udela iskoristivog metala u skladu sa tačkom 7.3. standarda SRPS EN 13920-1:2002); 4. izračunavanje iskoristivog udela metala $m [\%] = (m_2/m_1) \times 100$. Odgovarajuća učestalost analiza reprezentativnih uzoraka utvrđuje se uzimajući u obzir sledeće činioce: 1. očekivani obrazac promenljivosti (na osnovu prethodnih rezultata); 2. inherentni rizik od promenljivosti kvaliteta otpada koji se koristi kao ulazna sirovina u postupku ponovnog iskorišćenja i efikasnosti postupka tretmana; 3. inherentna preciznost metode praćenja; 4. blizina rezultata graničnim vrednostima za ukupni sadržaj stranih materijala, odnosno udela iskoristivog metala.
1.3. Otpad ne sadrži polivinil hlorid (PVC) u obliku prevlaka, boja, plastike.	Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled svake pošiljke.
1.4. Na otpadu nema vidljivih ulja, uljnih emulzija, sredstava za podmazivanje ili masti, osim zanemarivih količina koje neće uzrokovati kapanje.	Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled svake pošiljke, obraćajući posebnu pažnju na one delove kod kojih postoji najveća verovatnoća da će ulje kapati.
1.5. Radioaktivnost: u skladu sa nacionalnim ili međunarodnim propisima o postupcima praćenja i obaveštavanja u vezi sa	Kvalifikovano lice prati radioaktivnost svake pošiljke. Uz svaku pošiljku otpad prilaže se sertifikat utvrđen u

radioaktivnim otpadnim metalom, obaveštavanje nije potrebno.

Ovaj zahtev ne dovodi u pitanje osnovne standarde za zaštitu zdravlja radnika i šire javnosti, u skladu sa propisima o zaštiti radnika i javnosti od opasnosti koja proizilazi usled jonizujućeg zračenja.

skladu sa nacionalnim ili međunarodnim propisima o postupcima praćenja i obaveštavanja za radioaktivni otpadni metal. Sertifikat se može priložiti ostaloj dokumentaciji koja prati pošiljku.

1.6. Otpad ne pokazuje nijedno od opasnih svojstava utvrđenih u propisu o kategorizaciji, ispitivanju i klasifikaciji otpada. Otpad ispunjava uslove u pogledu graničnih vrednosti koncentracije utvrđenih u navedenom propisu i ne prelazi granične vrednosti koncentracije utvrđene propisom kojim se uređuju dugotrajne organske zagađujuće materije. Svojstva pojedinačnih elemenata sadržanih u aluminijumskim legurama nisu relevantna za ovaj zahtev.

Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled svake pošiljke. Kad se kod vizuelnog pregleda pojavi sumnja na moguća opasna svojstva, prema potrebi se preduzimaju odgovarajuće dodatne mere praćenja kao što su uzorkovanje i ispitivanje. Lice je kroz obuku upoznato sa mogućim opasnim svojstvima koja mogu biti povezana sa aluminijumskim otpadom te sa komponentama i sastavom koji omogućuju prepoznavanje opasnih svojstava. Postupak za prepoznavanje opasnih materija dokumentuje se u okviru sistema menadžmenta kvalitetom.

1.7. Otpad ne sadrži posude pod pritiskom, zatvorene ili nedovoljno otvorene posude, koje bi mogle izazvati eksploziju u peći za termički tretman metala.

Kvalifikovano lice sprovodi vizuelni pregled svake pošiljke.

2. Otpad koji se koristi kao ulazna sirovina u postupku ponovnog iskorišćenja

2.1. Kao ulazna sirovina može se koristiti samo otpad koji sadrži ponovo iskoristivi aluminijum i aluminijumske legure.

2.2. Opasan otpad se ne koristi kao ulazna sirovina osim u slučajevima kad se pruži dokaz da su primenjeni tehnike i procesi za uklanjanje opasnih svojstava navedeni u odeljku 3. ovog priloga.

2.3. Sledeći otpad se ne koristi kao ulazna sirovina:

(a) piljevina i strugotine koje sadrže tečnosti kao što su ulja ili uljne emulzije;

(b) bačve i posude, osim opreme iz otpadnih vozila, koje sadrže ili su sadržavale ulja ili boje.

Kvalifikovano lice obučeno za prepoznavanje otpada koji ne ispunjava kriterijume iz ovog odeljka, proverava prihvatljivost ukupno preuzetog otpada (vizuelni pregled) i prateću dokumentaciju.

3. Tehnike i procesi tretmana

3.1. Otpadni aluminijum izdvojen je na izvoru ili tokom prikupljanja i držan odvojeno, ili je otpad koji se koristi kao ulazna sirovina tretiran kako bi se otpadni aluminijum odvojio od nemetalnih komponenti i metalnih komponenti koje nisu od aluminijuma.

3.2. Svi postupci mehaničke obrade (kao što su rezanje, sečenje, drobljenje ili granulisanje; razvrstavanje, odvajanje, pranje, uklanjanje zagađujućih supstanci, pražnjenje) potrebne za pripremu otpadnog metala za direktno stavljanje u konačnu upotrebu su završene.

3.3. Za otpad koji sadrži opasne komponente važe sledeći posebni zahtevi:

(a) ulazne sirovine koji potiču iz otpadne električne i elektronske opreme ili otpadnih

vozila podvrgnuti su svim postupcima tretmana u skladu sa zahtevima utvrđenim propisima o upravljanju električnim i elektronskim otpadom i otpadnim vozilima;

(b) za izdvajanje hlorofluorougļjovodonika iz otpadne opreme primenjen je postupak koji su odobrili nadležni organi;

(c) kablovi su oguljeni ili naseckani. Ako kablovi imaju organske prevlake (plastika) te su prevlake uklonjene uz primenu najboljih dostupnih tehnika;

(d) bačve i posude su ispražnjene i oprane;

(e) opasne materije u otpadu koji nije naveden u tački (a) efikasno su uklonjene u postupku koji je odobrio nadležni organ.

Prilog 3

TEHNIČKI ZAHTEVI I KRITERIJUMI ZA OTPADNI BAKAR

Tehnički zahtevi i kriterijumi	Zahtevi za sopstveno praćenje
1. Kvalitet otpadnog bakra koji nastaje u postupku ponovnog iskorišćenja 1.1. Otpad se ocenjuje prema specifikaciji kupca, industrijskoj specifikaciji ili prema standardu za direktnu upotrebu u proizvodnji metalnih supstanci ili proizvoda u pećima za topljenje, postrojenjima za rafinisanje, ponovno topljenje ili od drugih proizvođača metala.	Kvalifikovano lice ocenjuje svaku pošiljku.

1.2. Ukupna količina stranih materijala je < 2% po težini.

Strani materijali su sledeći:

1. metali koji nisu bakar i legure bakra;
2. nemetalni materijali kao što su zemlja, prašina, izolacija i staklo;
3. zapaljivi nemetalni materijali kao što su guma, plastika, tkanina, drvo i druge hemijske ili organske supstance;
4. šljaka, drozga, piljevina, prašina iz kotla, brusna prašina, mulj.

Kvalifikovano lice obavlja vizualni pregled svake pošiljke.

U odgovarajućim vremenskim razmacima (barem svakih šest meseci) analiziraju se reprezentativni uzorci svake klase bakarnog otpada radi merenja ukupne količine stranih materijala. Ukupna količina stranih materijala meri se nakon odvajanja metalnih čestica bakra/legura bakra i predmeta iz čestica i predmeta koji se sastoje od stranih materijala ručnim sortiranjem ili drugim načinima razdvajanja (npr. magnetom ili na osnovu gustine).

Odgovarajuća učestalost analize reprezentativnih uzoraka utvrđuje se uzimajući u obzir sledeće činioce:

– očekivani uzorak varijabilnosti (npr. kako je prikazano ranijim rezultatima);

– inherentni rizik varijabilnosti u kvalitetu otpada koji se koristi kao ulazni materijal za operacije ponovnog iskorišćenja i u toku tretmana;

– inherentna preciznost metode praćenja;

– blizina rezultata graničnim vrednostima za ukupnu količinu stranih materijala.

Proces utvrđivanja učestalosti praćenja potrebno je dokumentovati kao deo sistema menadžmenta

	kvaliteta i mora biti dostupan za proveru.
1.3. Otpad ne sme da sadrži previše oksida metala u bilo kom obliku, osim tipičnih količina koje nastaju usled skladištenja otpada na otvorenom u uobičajenim atmosferskim uslovima.	Kvalifikovano lice obavlja vizuelni pregled svake pošiljke.
1.4. Otpad mora biti bez vidljivog ulja, uljnih emulzija, maziva ili masti, osim u zanemarljivim količinama koje neće dovesti do curenja.	Kvalifikovano lice obavlja vizuelni pregled svake pošiljke, posvećujući posebnu pažnju onim delovima gde bi moglo doći do curenja ulja.
1.5. Nema potrebe za postupanjem u skladu sa nacionalnim ili međunarodnim pravilima o praćenju i obaveštavanju o radioaktivnom otpadu. Ovaj zahtev ne dovodi u pitanje za zaštitu zdravlja radnika i šire javnosti, u skladu sa propisima o zaštiti radnika i javnosti od opasnosti koja proizilazi usled jonizujućeg zračenja.	Kvalifikovano lice nadzire radioaktivnost svake pošiljke. Svaka pošiljka otpada mora biti popraćena potvrdom utvrđenom u skladu sa nacionalnim ili međunarodnim pravilima o postupcima nadzora i obaveštavanja o radioaktivnom otpadu. Potvrda može biti uključena u drugu dokumentaciju koja prati pošiljku.
1.6. Otpad ne pokazuje nijedno od opasnih svojstava utvrđenih u propisu o kategorizaciji, ispitivanju i klasifikaciji otpada. Otpadni materijal ispunjava uslove u pogledu graničnih vrednosti koncentracije utvrđenih u navedenom propisu i ne prelazi granične vrednosti koncentracije utvrđene propisom kojim se uređuju dugotrajne organske zagađujuće materije.	Kvalifikovano lice obavlja vizuelni pregled svake pošiljke. Ako se nakon vizuelnog pregleda javlja sumnja u moguća opasna svojstva, preuzimaju se druge odgovarajuće nadzorne mere, kao što su uzimanje uzoraka i ispitivanje, ako je potrebno. Lice mora biti upućeno u moguća opasna svojstva koja mogu biti u vezi sa bakarnim otpadom i drugim

Svojstva legura metala uključenih u legure bakra nisu merodavna za ovaj zahtev.	materijalom sa kojim je otpadni bakar pomešan i metodama koje omogućuju prepoznavanje opasnih svojstava. Postupak prepoznavanja opasnih materija mora biti dokumentovan u okviru sistema menadžmenta.
1.7. Otpad ne sadrži sudove pod pritiskom, zatvorene ili nedovoljno otvorene sudove koji bi mogli prouzrokovati eksplozije u peći za topljenje.	Kvalifikovano lice obavlja vizuelni pregled svake pošiljke.
1.8. Otpad ne sadrži PVC u obliku navlaka, boja ili rezidualne plastike.	Kvalifikovano lice obavlja vizuelni pregled svake pošiljke.
2. Otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja	
2.1. Kao ulazna sirovina može se koristiti samo otpad koji je sadržao ponovo upotrebljiv bakar ili legure bakra.	
2.2. Opasan otpad ne koristi se kao ulazna sirovina osim ako postoje dokazi da su primenjeni postupci i tehnike navedeni pod "kriterijumi u obradi i tehnikama" za uklanjanje svih opasnih svojstava.	
2.3. Sledeći otpadi ne mogu se koristiti kao ulazna sirovina:	Kvalifikovano lice obučeno za prepoznavanje otpada koji ne ispunjava kriterijume iz ovog odeljka, proverava prihvatljivost ukupno preuzetog otpada (vizuelni pregled) i prateću dokumentaciju.
1. metalna piljevina koja sadrži tečnosti kao što je ulje ili uljne emulzije;	
2. burad i rezervoari, osim opreme iz auto otpada, koji sadrži ili je sadržao ulje ili boje.	
3. Tehnike i procesi tretmana	

3.1. Otpadni bakar mora biti izdvojen na izvoru ili kod sakupljanja ili je ulazni otpad obrađen radi izdvajanja otpadnog bakra od nemetalnih i nebakarnih metalnih spojeva. Otpadni bakar koji nastaje tim postupcima drži se odvojeno od drugog otpada.

3.2. Završeni su svi postupci mehaničke obrade (kao što je rezanje, struganje, mrvljenje ili granuliranje, sortiranje, razdvajanje, čišćenje, uklanjanje zagađujućih supstanci, pražnjenje) koja je potrebna za pripremu metalnog otpada za direktnu krajnju upotrebu.

3.3. Sledeći posebni zahtevi primenjuju se na otpad koji sadrži opasne materije:

- a) ulazne sirovine koje potiču iz električne ili elektronske opreme ili iz otpadnih vozila moraju da budu tretirane u skladu sa utvrđenim propisima o upravljanju električnim i elektronskim otpadom i otpadnim vozilima;
- b) hlorofluorougļovodonici iz otpadne opreme uklonjeni su u postupku koji su odobrili nadležni organi;
- c) kablovi su odsečeni ili otkinuti. Ako kabal sadrži organski omotač (plastiku), organski omotači moraju biti uklonjeni u skladu sa najboljim dostupnim tehnikama;
- d) burad i rezervoari moraju biti ispražnjeni i očišćeni;
- e) opasne materije u otpadu koje nisu navedene u tački a) delotvorno su uklonjene u postupku koji je odobrio nadležni organ.

Prilog 4

TEHNIČKI ZAHTEVI I KRITERIJUMI ZA STAKLENI KRŠ

Tehnički zahtevi i kriterijumi	Zahtevi za sopstveno praćenje
1. Kvalitet staklenog krša koji je nastao u postupku ponovnog iskorišćenja	
1.1. Stakleni krš mora biti usklađen sa specifikacijom kupca, industrijskom specifikacijom ili standardom za direktnu upotrebu u proizvodnji staklenih proizvoda ili predmeta procesima topljenja u postrojenjima za proizvodnju stakla.	Kvalifikovano lice proverava da li je svaka pošiljka u skladu sa odgovarajućim specifikacijama. Kvalifikovano lice vrši vizuelni pregled svake pošiljke. U odgovarajućim vremenskim intervalima i prema proceduri pregleda ukoliko su izvršene značajne promene u operativnom procesu, reprezentativni uzorci staklenog krša se gravimetrično analiziraju da bi se izmerila ukupna količina nestaklenih sastojaka. Sadržaj nestaklenih sastojaka analizira se vaganjem nakon mehaničkog ili ručnog (ako je potrebno) odvajanja materijala kao dela pažljivog vizuelnog pregleda. Odgovarajuća učestalost uzorkovanja se određuje uzimajući u obzir sledeće činioce: 1. očekivani uzorak varijabilnosti (npr. na osnovu prethodnih rezultata); 2. inherentni rizik promene kvaliteta
1.2. Sadržaj sledećih nestaklenih sastojaka je: 1. crni metali: ≤ 50 ppm; 2. obojeni metali: ≤ 60 ppm; 3. nemetalne nestaklene neorganske materije: (1) < 100 ppm za veličinu staklenog krša > 1 mm, (2) $< 1\,500$ ppm za veličinu staklenog krša ≤ 1 mm, (3) organske materije: $\leq 2\,000$ ppm. Primeri nemetalnih neorganskih materije su: keramika, kamen, porculan, pirokeramika. Primeri organskih materija su: papir, guma, plastika, tkanina, drvo.	

	staklene boje koji se koristi kao ulazna sirovina za ponovno iskorišćenje i svako dalje procesiranje. Pretpotrošačko otpadno staklo pre-otpada sa vrlo predvidljivim sastavom verovatno zahteva manje učestalo praćenje. Otpadno staklo sakupljeno iz više materijala može zahtevati učestalije praćenje; 3. inherentna preciznost metode praćenja; 4. blizina rezultata nestaklenih sastojaka navedenim graničnim vrednostima. Postupak za određivanje učestalosti uzimanja uzoraka treba dokumentovati kao deo sistema menadžmenta kvaliteta i mora biti dostupan za proveru.
1.3. Stakleni krš ne pokazuje nijedno od opasnih svojstava utvrđenih u propisu o kategorizaciji, ispitivanju i klasifikaciji otpada. Stakleni krš ispunjava uslove u pogledu graničnih vrednosti koncentracije utvrđenih u navedenom propisu i ne prelazi granične vrednosti koncentracije utvrđene propisom kojim se uređuju dugotrajne organske zagađujuće materije.	Kvalifikovano lice vrši vizuelni pregled svake pošiljke. Kada se na vizuelnom pregledu pojavi bilo kakva sumnja o potencijalnim opasnim osobinama, uzimaju se odgovarajuće mere monitoringa, kao što je uzorkovanje i ispitivanje. Lice se obučava u oblasti potencijalnih opasnih svojstava koja mogu biti povezana s staklenim kršom i delovima ili materijalnim osobinama koje omogućavaju otkrivanje opasnih svojstava. Postupak za identifikaciju opasnih materijala je dokumentovan unutar sistema menadžmenta kvaliteta.
2. Otpad koji se koristi kao ulazna sirovina za operacije ponovnog iskorišćenja	

2.1. Kao ulazna sirovina može se koristiti samo otpad iz sakupljanja ponovo iskoristivog ambalažnog stakla, ravnog stakla ili stolnog posuđa bez olova. Sakupljeno otpadno staklo može nenamerno sadržati manje količine drugih vrsta stakla. 2.2. Otpad koji sadrži staklo iz mešovitog čvrstog komunalnog otpada ili otpada iz zdravstva ne sme se koristiti kao ulazna sirovina.	Kvalifikovano lice obučeno za prepoznavanje otpada koji sadrži staklo a koje ne ispunjava kriterijume iz ovog odeljka, proverava prihvatljivost ukupno preuzetog otpada koji sadrži staklo (vizuelni pregled) i prateću dokumentaciju.
2.3. Opasan otpad se ne sme koristiti kao ulazna sirovina.	
3. Tehnike i procesi tretmana	
3.1. Otpad koji sadrži staklo se sakuplja, odvaja i prerađuje i od tog trenutka se čuva odvojeno od ostalog otpada. 3.2. Završene su sve operacije tretmana kao što su: drobljenje, sortiranje, odvajanje ili čišćenje, koje su potrebne za pripremu staklenog krša za direktnu upotrebu (postupak topljenja) u proizvodnji staklenih materija ili predmeta.	

Prilog 5

IZJAVA

O USAGLAŠENOSTI SA TEHNIČKIM ZAHTEVIMA I KRITERIJUMIMA ZA OTPADNI METAL

1.	Proizvođač/uvoznik otpadnog metala (otpadno gvožđe, čelik, alumunijum i bakar): Naziv: Adresa: Osoba za kontakt: Telefon: Telefaks: Email:
2.	(a) naziv ili oznaka kategorije otpadnog metala, u skladu sa industrijskom specifikacijom ili standardom: (b) prema potrebi, glavne tehničke odredbe iz specifikacije kupca kao što su sastav, veličina, vrsta i svojstva:
3.	Pošiljka otpadnog metala u skladu je sa industrijskom specifikacijom ili standardom iz tačke 2. ove izjave:
4.	Količina pošiljke otpadnog gvožđa i čelika u tonama, otpadnog bakra i aluminijuma u kg:
5.	Potvrda o ispitivanju radioaktivnosti uspostavljena je u skladu sa nacionalnim ili međunarodnim propisima o postupcima praćenja i obaveštavanja za radioaktivni otpadni metal:
6.	Proizvođač otpadnog metala primenjuje sistem menadžmenta kvalitetom u skladu sa ovim pravilnikom koji je sertifikovalo akreditovano telo ili nezavisni ocenjivač u slučajevima kada je otpadni metal koji je prestao da bude otpad uvezen na carinsko područje Republike Srbije:
7.	Pošiljka otpadnog metala ispunjava kriterijume propisane propisom kojim se uređuju tehnički zahtevi i drugi posebni kriterijumima za pojedine vrste otpada koji prestaju da budu otpad:
8.	Potvrđujem da su navedene informacije potpune i tačne. Datum:

	Odgovorno lice proizvođača/uvoznika (Ime i prezime) Potpis
--	---

Prilog 6

IZJAVA

O USAGLAŠENOSTI SA TEHNIČKIM ZAHTEVIMA I KRITERIJUMIMA ZA STAKLENI KRŠ

	Proizvođač/uvoznik staklenog krša: Naziv: Adresa: Osoba za kontakt: Telefon: Telefaks: 1. Email:
	(a) ime ili oznaka kategorije staklenog krša u skladu sa specifikacijom ili industrijskim standardom: (b) glavne tehničke specifikacije ili norme industrijskog standarda, uključujući usaglašavanje sa zahtevima kvaliteta proizvoda EoW za komponente koje ne sadrže staklo, odnosno sadržaj crnih metala, obojenih metala, nemetalnih neorganskih i organskih supstanci:
2.	
3.	Pošiljka staklenog krša je u skladu sa specifikacijom ili industrijskim standardom iz tačke 2. ove izjave:
4.	Količina pošiljke u kg:

Proizvođač staklenog krša primenjuje sistem menadžmenta kvalitetom u skladu sa propisom kojim se uređuju tehnički zahtevi i drugi posebni kriterijumima za pojedine vrste otpada koji prestaju da budu otpad, proveren od akreditovanog tela za ocenjivanje usaglašenosti ili verifikatora životne sredine ili nezavisnog spoljnog ocenjivača kada je stakleni krš koji je prestao da bude otpad uvezen na carinsko područje Republike Srbije:

Pošiljka staklenog krša ispunjava kriterijume propisane propisom kojim se uređuju tehnički zahtevi i drugi posebni kriterijumima za pojedine vrste otpada koji prestaju da budu otpad:

Materijal u ovoj pošiljci namenjen je isključivo za direktnu upotrebu u proizvodnji staklenih materijala ili predmeta procesima topljenja.

Potvrđujem da su navedene informacije potpune i tačne.

Datum:

Odgovorno lice
proizvođača/uvoznika
(Ime i prezime)
Potpis

8.